

A LA MESA DE LES CORTS

Mònica Oltra i Jarque, Portaveus adjunt, el Grup Parlamentari **Compromís** d'acord amb allò disposat en els articles 160 i següents del RCV, presenten la següent **Proposició No de Llei**.

EXPOSICIÓ DE MOTIU:

A Castelló, en les excavacions arqueològiques que s'estan fent amb motiu de les obres del tramvia (maig de 2012), han aparegut diverses estructures construïdes de l'antiga muralla medieval, tapades o enderrocades des de l'any 1794 (el portal de la Puríssima -carrer d'Enmig- és el darrer a enderrocar com indica el taulells allí situat); des d'aleshores no se n'havia trobat cap estructura d'importància fins les excavacions de la plaça de les Aules amb l'aparició de la torre dita de Sant Pere, les quals es consideren de gran importància i són recuperades i posades en valor.

A la placeta exterior d'Hernán Cortés junt als carrers del Governador i de l'Escultor Viciano han aparegut a les excavacions les restes de la torre del Migdia. Hi ha un tram molt llarg de la base de la torre a dins el fossat, la quasi totalitat del tallamar la base, que sustentava el pont llevadís, i l'estrep on es recolza aquest pont.

Dels diversos artefactes recuperats en aquestes excavacions, sense cap dubte el què cal destacar és el de la placeta exterior d'Hernán Cortés, junt als carrers del Governador i de l'Escultor Viciano. Per estructures trobades (una torre, un tallamar, un pont d'accés a la vila, la forma del fossat...), pel seu volum (dimensions relativament grandioses per l'espai que ocupen i l'alçada que hi tenen) i pel conjunt que pot significar d'informació de la muralla medieval de Castelló (com era la muralla –dimensions, materials, manera de construir-, els accessos –pont llevadís...-, el tipus de fossat –amplitud, fondària, nivell respecte de la sèquia Major que el voltava).

A primeries de febrer d'enguany, es comença a reblir l'artefacte (amb graves prèvia protecció amb un geotèxtil) sense que cap administració tinga en compte la excepcional qualitat de la troballa, que és un Bé d'Interés Cultural (BIC), a més de ser un conjunt únic dels fins trobats a la ciutat de Castelló. Ni la Conselleria d'Infraestructures (que dirigeix i paga l'obra), ni la Conselleria de Cultura (que ha de vetllar per la protecció dels monuments), ni l'Ajuntament de Castelló (que és el propietari del terreny on s'ha descobert la torre) com a propietari de la torre han fet tot l'esforç que podrien fer en posar en valor aquesta torre del Migdia, almenys d'una manera clara, detallada i sense dubtes.

Existeix a tot l'Estat Espanyol una declaració genèrica que, des de l'any 1949, s'estén a tots els elements defensius com a castells, muralles, torrasses, baluards etc. Aquesta protecció es va ampliar amb posterioritat a altres béns d'aquestes

Per tant, d'acord amb aquestes disposicions i a la Llei de Patrimoni Cultural Valencià, aquesta muralla i elements defensius tindrien la consideració genèrica de Bé d'Interés Cultural.

Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià, parla en el seu article le 32. Règim de visites dels BIC i diu :

1. Per a fer possible l'adequat coneixement i difusió pública dels béns del patrimoni cultural valencià, els propietaris i posseïdors per qualsevol títol de béns immobles declarats d'interès cultural hauran de facilitar la visita pública d'aquests, almenys, durant quatre dies al mes, en dies i horari predeterminats, que es faran públics amb la difusió adequada tant en mitjans de comunicació com en centres d'informació turística i cultural. El règim de visites que s'establisca haurà de garantir degudament el respecte al dret a la intimitat personal i familiar.

L'article 34 de la mateixa llei, respecte al planejament urbanístic diu:

2. La declaració d'un immoble com bé d'interès cultural, determinarà per a l'ajuntament corresponent l'obligació d'aprovar provisionalment un pla especial de protecció del ben o un altre instrument urbanístic, d'anàleg contingut, que atenga a les previsions contingudes en l'article 39, i remetre-ho a l'òrgan urbanístic competent per a la seua aprovació definitiva, en el termini d'un any des de la publicació de la declaració. L'aprovació provisional haurà de comptar amb informe previ de la conselleria competent en matèria de cultura. Aquest informe s'emetrà, en el termini de sis mesos, sobre la documentació que vaja a ser objecte d'aprovació provisional i tindrà caràcter vinculant.

8. La declaració d'interès cultural d'un immoble determinarà per a l'Ajuntament on es trobe el bé l'obligació d'incloure-ho en l'ordenació estructural del seu planejament i en el corresponent Catàleg de Béns i Espais Protegits amb el grau de protecció adequat al contingut d'aquesta Llei i al decret de declaració.

Castelló no disposa d'una altra estructura de la muralla medieval semblant a la descoberta (la torre del Migdia). Malgrat l'espectacularitat de la Torre de la plaça de les Aules, aquesta troballa a l'exterior de la plaça d'Hernán Cortés conté tot un conjunt d'elements que la fan única a la capital de la Plana.

El pas del tramvia per aquest espai no deu significar mai la destrucció o el tancar i oblidar el que allí s'ha tret a la llum. Mai s'ha d'entendre que ha de ser o una cosa o una altra. Sempre hi ha alternatives tècniques que salvaguarden les dues activitats: el pas del tramvia i la posada en valor (visitable) de la troballa arqueològica. Més encara, les dimensions del conjunt i la fondària de l'excavació realitzada propicien que es puga passar pel damunt i fer visitable, per sota, aquesta estructura (valga d'exemple la torre de la plaça de les Aules ara coberta per un forjat però visitable). Altrament si es desviara el pas del Tram la torre podria estar destapada i visitable, redissenyant de nou aquesta plaça.

A més, cal que es puga acabar el treball arqueològic d'excavació i documentació amb totes les garanties, i no rematar la tasca de recerca amb preses, i condicionada a voler acabar les obres de pavimentació del pas del tramvia, més encara quant aquest no se sap quant podrà passar.

La setmana del 18 al 22 de febrer es va treballar contra rellotge per tal de 'tapar' les estructures de la torre, per la proximitat de les festes locals de la Magdalena. S'ha cobert ja amb geotèxtil i amb formigó part de l'estructura, la part de l'estrep del pont, i s'han desviat els serveis de gas i aigua. Pel que sembla s'està a l'espera de poder excavar una

miqueta per trobar les dues cares de la torre de la banda est.

Per tot això es presenta la següent **PROPOSICIÓ NO DE LLEI**.

Primer. Les Corts insten al Consell a complir amb la declaració institucional aprovada per unanimitat per l'ajuntament de Castelló, que instava a la Conselleria de Transports a que incorpore els elements patrimonials defensius de l'entorn del carrer Governador dins les obres del TRAM, tot trobant una solució urbanística per a que siguin visualment accessibles des de la superfície. Igualment, es demana la protecció íntegra del conjunt arqueològic, amb la conseqüent posada en valor i fent-la visitable .

Corts , 23 d'Abril de 2013

Mònica Oltra i Jarque